

Asia: VN/32076/2023

Lausuntopyyntö kotoutumislain mukaisista asetuksista

Lausunnonantajan lausunto

Asetus 1: VNa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sekä monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sisällöstä ja toteuttamisesta (arviointiasetus)

Erikoiskaupan liitto Etu ry (entinen Tuote- ja palvelukaupan yhdistys Etu ry) lausuu erikoiskaupan toimijoiden osalta pyydettyä seuraavaa:

Erikoiskaupan liiton kannalta merkittävää on asetusluonnosten mahdolliset vaikutukset maahanmuuttajien työllistymiseen. Maahanmuuttajataustaiset henkilöt ovat tärkeä tekijä monien alojen työvoimapulan ratkaisemiseksi. Kauppa on todennäköisesti yksi tärkeimmistä maahanmuuttajataustaisille henkilöille työtehtäviä tarjoavista aloista. Nopea kotoutuminen ja integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan on tässä keskeistä.

Erikoiskaupan kannalta keskeinen on Asetus 1: osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sekä monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sisällöstä ja toteuttamisesta.

On keskeistä, että alkuhaastattelussa löydetään henkilön valmiudet osallistua työelämään, joka nopeuttaa ja varmistaa onnistuneen integroitumisen suomalaiseen yhteiskuntaan.

Asetuksen mukaan kunnan tai työvoimaviranomaisen on selvitettävä alkuhaastattelussa vähintään maahanmuuttajan osaaminen ja kotoutumisen yleiset valmiudet sekä kotoutumisen palvelutarpeet ja toiveet:

- 1) luku- ja kirjoitustaito;
- 2) suomen ja ruotsin kielen taito;
- 3) opiskelutaidot ja -valmiudet sekä työelämätaidot ja -valmiudet;

- 4) työllisyys- ja koulutuspalveluiden tarpeet sekä niitä koskevat tavoitteet;
- 5) aikaisempi koulutus ja työkokemus;
- 6) erityistaitoihin liittyvä osaaminen ja muut vahvuudet;
- 7) kotoutumissuunnitelman tai monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin tarve sekä perheen kotoutumissuunnitelman mahdollinen tarve;
- 8) muu elämäntilanne ja siitä johtuvat palvelutarpeet; ja
- 9) muut kotoutumista edistävien palveluiden tarpeet ja tavoitteet

Arviointi toimii pohjana sille, mitä palveluja ja tukea henkilö tarvitsee. Useat kohdat tukevat sen selvittämistä, millaiset mahdollisuudet henkilöllä on työllistyä. Kotoutumissuunnitelman on tuettava havaittujen puutteiden korjaamista ja siten nopeaa ohjaamista joko työhön, tarvettaan vastaavaan koulutukseen tai muihin kotoutumista edistäviin toimenpiteisiin ja palveluihin. Työnantajille olisi tärkeää mahdollistaa joustava työllistäminen ja kannustava työnteke kotoutujalle.

Asetus 2: VNa monikielisen yhteiskuntaorientaation sisällöstä ja toteuttamisesta (yhteiskuntaorientaatioasetus)

-

Asetus 3: VNa alaikäisenä ilman huoltajaa tulleen lapsen edustajan palkkion maksamisen perusteista ja palkkion suuruudesta, korvattavista kuluista sekä menettelystä palkkion maksamisessa ja kulujen korvaamisessa (edustajanpalkkioasetus)

-

Asetus 4: VNa laskennallisen korvauksen perusteista ja maksatuksesta (korvausasetus)

-

Asetus 5: VNa kotoutumisen edistämisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavista tiedoista (tietoasetus)

-

Muut huomiot

-

Ropponen Jukka
Erikoiskaupan liitto Etu ry